

Barns psykososiale helse når foreldre dør av AIDS

Målet med studien var å dokumentere og analysere 12–17 år gamle barns psykososiale situasjon og mestringsreaksjoner når de blir foreldreløse på grunn av aids.

Khalifa Maulid Mrumbi

forsvarte 29. august 2006 sin avhandling *Parental illness and loss to HIV/AIDS as experienced by AIDS orphans aged between 12–17 years from Temeke District, Dar es Salaam, Tanzania: A study of the children's psychosocial health and coping responses* for PhD-graden ved Universitetet i Bergen.

Barnas oppfatninger og holdninger til hiv/aids, til foreldrenes sykdomsforløp og død og barnas psykososiale helseproblemer er studert, samt barnas egne oppfatninger av hvilke behov de har under foreldrenes sykdom og etter deres død. Barnas reaksjoner og mestringsstrategier er analysert i forhold til deres psykososiale helse. Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder er brukt, med ulike utvalgsstrategier for de forskjellige delstudiene. Studien bygger på individuelle dybdeintervjuer og fokusgruppediskusjoner med foreldreløse barn, i tillegg til en survey-undersøkelse med bruk av teoribaserte strukturerte og standardiserte spørsmål.

Funnene viser at barna har sterke negative holdninger til hiv/aids pga. sykdommens skremmende kjennetegn, sykdommens sosiale stigma, og barnas erfaringer med diskriminering, avvising, neglisjering, utnytting, mishandling og deprivasjon. Flere hadde store psykososiale problemer og hadde ikke adekvat tilgang på sosial omsorg. Blant de med betydelige psykososiale helseproblemer var det flere gutter enn jenter. Andre av barna hadde færre psykososiale problemer og mestret sin situasjon som foreldreløse bedre. Det var sammenheng mellom barnas bruk av konstruktive mestringsstrategier og god psykososial helse. Funnene indikerer at det tradisjonelle sikkerhetsnettverket, storfamilien, synes å svikte for flere barn. De foreldreløse risikerer en forverret helse- og livssituasjon uten økte

tiltak for å motvirke den alvorlige aids-relaterte stigmatiseringen mange er utsatt for. Det er behov for å styrke den sosiale omsorgen for foreldreløse barn og støtte storfamiliene i deres omsorgsutfordringer. Videre studier blant foreldreløse barn er påkrevet.

kmrumbi@googlemail.com; kmrumbi@afiki.ac.tz